

PATVIRTINTA
Kupiškio rajono vietos veiklos grupės
valdybos
2014 m. sausio 31d. posėdžio
protokolu Nr. VA-14/01

**SPECIALIOSIOS TAISYKLĖS PAREIŠKĖJAMS, TEIKIANTIEMS VIETOS PROJEKTŲ
PARAIŠKAS PAGAL VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS
„KUPIŠKIO RAJONO INTEGRUOTA 2007-2013 M. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA
GYVENIMO KOKYBEI KAIME GERINTI“**

**II PRIORITETO „PILIETIŠKUMO IR TAUTIŠKUMO UGDYMAS BEI PARTNERYSTĖS IR
BENDRUOMENIŠKUMO SKATINIMAS“ PRIEMONĖ:**

2.1. „ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ PLĖTRA IR SOCIALINĖS ATSKIRTIES MAŽINIMAS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Specialiosios taisyklės pareiškėjams, teikiantiems vietos projektų paraiškas pagal vietos plėtros strategiją (toliau – Taisyklės), skirtos pareiškėjams, teikiantiems vietos projektų paraiškas Kupiškio rajono vietos plėtros strategijai (toliau – strategija) „Kupiškio rajono integruota 2007-2013 m. vietos plėtros strategija gyvenimo kokybei kaime gerinti“ įgyvendinti.

2. Šios Taisyklės parengtos vadovaujantis Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 3D-578 (Žin., 2008, Nr. 126-4817; 2012, Nr.101-5162) (toliau – VPS administravimo taisyklės), Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 (Žin., 2007, Nr. 41-1562; 2012, Nr. 18-830) (toliau – Administravimo taisyklės).

II. SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai ir sąvokos:

Agentūra – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

Agentūros TERPAS – Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritorinis paramos administravimo skyrius.

Bendrosios išlaidos – atlyginimas inžinieriams, architektams, konsultantams ir ekspertams, konsultuojantiems techniniais, technologiniais, ekonominiais ir organizaciniais projekto paraiškos, verslo plano rengimo ir (arba) įgyvendinimo klausimais, kai tokios paslaugos nėra tęstinė ar periodinė veikla, susijusi su pareiškėjo įprastine veikla ir išlaidomis, taip pat statinio projekto rengimo (įskaitant ekspertizę, statinio statybos sklypo inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų trasų inžinerinių, geodezinių, topografinių tyrinėjimų dokumentų) išlaidos, nekilnojamojo daikto įregistravimo ar duomenų apie nekilnojamojo daiktą, į kurį investuojama

įgyvendinant vietos projektą, atnaujinimo Nekilnojamojo turto registre išlaidos, projekto techninio tyrimo, patentų ir licencijų, statybos leidimo įsigijimo išlaidos, intelektinė veikla.

Didžiausiasis įkainis – įkainis, nustatytas vadovaujantis Tinkamų finansuoti išlaidų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės didžiausiųjų įkainių nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 3D-330 (Žin., 2007, Nr. 78-3158; 2008, Nr. 122-4638), pagal kurį apskaičiuojama didžiausia mokėtina paramos suma. Didžiausiasis įkainis nustatomas litais be pridėtinės vertės mokesčio.

ES – Europos Sąjunga.

EŽŪFKP – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

Kaimo bendruomenė – kaimo vietovės gyventojai, susieti bendrais gyvenimo kaimynystėje poreikiais ir interesais. Kaimo bendruomenė, siekianti gauti finansinę paramą, turi Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo (Žin., 2004, Nr. 25-745) arba Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo (Žin., 1996, Nr. 68-1633; 2004, Nr. 25-752) nustatyta tvarka įsteigti bendruomeninę organizaciją, kurios paskirtis – per iniciatyvas įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje.

Kaimo vietovė – kaimas, miestelis ar miestas, kurio gyventojų skaičius neviršija šešių tūkstančių.

Lėšos vietos projektui įgyvendinti – pagal vietos projekto vykdymo sutartį vietos projektui įgyvendinti skiriamos lėšos iš paramos vietos plėtros strategijai įgyvendinti.

Ministerija – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

Neplaninė vietos projekto įgyvendinimo patikra vietoje – vietos plėtros strategijos vykdytojo nustatyta tvarka paskirtų atsakingų asmenų ir (arba) Agentūros atliekamas vietos projekto paraiškos, vietos projekto vykdytojo mokėjimo prašymo, vietos projekto įgyvendinimo ataskaitos duomenų ir dokumentų patikrinimas vietos projekto įgyvendinimo vietoje įtarus, kad pareiškėjo arba vietos projekto vykdytojo teikiama informacija yra netiksli, neišsami ar klaidinanti.

Planinė vietos projekto įgyvendinimo patikra vietoje – vietos plėtros strategijos vykdytojo nustatyta tvarka paskirtų atsakingų asmenų ir (arba) Agentūros atliekamas vietos projekto paraiškos, vietos projekto vykdytojo mokėjimo prašymo, vietos projekto įgyvendinimo ataskaitos duomenų ir dokumentų patikrinimas vietos projekto įgyvendinimo vietoje.

Programa – Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programa.

Projekto kontrolės laikotarpis – penkerių arba septynerių metų laikotarpis nuo paramos sutarties pasirašymo arba sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi projekte ir paramos sutartyje numatytų įsipareigojimų.

Vietos plėtros strategija (toliau – strategija) – dokumentas, kuriame pateikta vietos veiklos grupės teritorijos socialinės ir ekonominės situacijos ir gyventojų poreikių analizė, misija, kaimo vietovių plėtros vizija, prioritetai, tikslai, jų įgyvendinimo priemonės, veiklos sritys ir rekomenduojami veiksmai naudojant vietovės išteklius, viešąją paramą ir telkiant vietos veiklos grupės, kaimo bendruomenių ir kitų kaimo gyventojų pastangas.

Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo laikotarpis (toliau – strategijos įgyvendinimo laikotarpis) – laikotarpis nuo paraiškos įgyvendinti strategiją užregistravimo Agentūroje dienos iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo Agentūrai dienos, bet ne vėliau kaip iki 2015 m. rugsėjo 1 d.

Vietos plėtros strategijos vykdytojas (toliau – strategijos vykdytojas) – vietos veiklos grupė, kuri, pateikusi paraišką įgyvendinti strategiją, gauna arba yra gavusi paramą strategijai įgyvendinti.

Vietos projektas – pareiškėjo vietos veiklos grupei teikiamas, strategiją atitinkantis verslo planas ir (arba) vietos projekto paraiška, kuriuose nurodomi planuojamos veiklos tikslai, uždaviniai ir pagrindžiamos jiems įgyvendinti reikalingos išlaidos.

Vietos projekto mokėjimo prašymas – nustatytos formos dokumentas, įskaitant elektroninį, kurį turi užpildyti ir pateikti Agentūrai vietos projekto vykdytojas, siekiantis gauti paramą.

Vietos projekto paraiška – vietos plėtros strategijos vykdytojo parengtas dokumentas, kurį turi užpildyti ir strategijos vykdytojui pateikti pareiškėjas, siekiantis gauti lėšų vietos projektui įgyvendinti.

Vietos projekto vykdymo sutartis – lėšų vietos projektui, įgyvendinamam pagal vietos plėtros strategiją, skyrimo sutartis, kuria nustatomos lėšų šiam projektui įgyvendinti išmokėjimo ir vietos projekto vykdymo sąlygos.

Vietos projekto vykdytojas – pareiškėjas, kuris pateikęs vietos projekto paraišką gauna arba yra gavęs lėšų vietos projektui įgyvendinti.

Vietos veiklos grupė – ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio valdymo organas, turintis sprendimų priėmimo teisę, atstovauja įvairių vietos veiklos grupės teritorijos gyventojų interesams, t. y. ne mažiau kaip 50 proc. valdymo organo narių sudaro socialinių ir kitų partnerių, taip pat jų asociacijų atstovai, iki 25 proc. – verslo atstovai ir iki 25 proc. – vietos valdžios atstovai.

Vietos veiklos grupės teritorija – kaimo vietovė, kurios gyventojų skaičius yra nuo 5 tūkst. iki 150 tūkst., įskaitant mažus miestelius, taip pat miestus, kurių gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst. ir kurioje gyvenančių ir (arba) veikiančių asmenų interesams tenkinti įsteigta vietos veiklos grupė.

VVG – vietos veiklos grupė (-ės).

4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Programa, VPS administravimo taisyklės, III krypties priemonių įgyvendinimo taisyklės, Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 (Žin., 2007, Nr. 41-1562; 2009, Nr. 21-834; 2012 Nr. 18-830), ir kiti teisės aktai.

III. INFORMACIJA APIE STRATEGIJĄ

5. Kviečiama teikti vietos projektų paraiškas pagal strategiją „**Kupiškio rajono integruota 2007-2013 m. vietos plėtros strategija gyvenimo kokybei kaime gerinti**“, *II prioriteto „Pilietiškumo ir tautiškumo ugdymas bei partnerystės ir bendruomeniškumo skatinimas“ 2.1. priemonę „Žmogiškųjų išteklių plėtra ir socialinės atskirties mažinimas“.*

Pagrindiniai tikslai ir uždaviniai, remiamos priemonės yra:

II Prioritetas. „Pilietiškumo ir tautiškumo ugdymas bei partnerystės ir bendruomeniškumo skatinimas“.

Tikslas. Ugdyti veiklią, kultūringą ir pagarbumą patirčiai bei jaunystei puoselėjančią kaimo suaugusiųjų ir jaunimo bendruomenę, siekiančią šeimos, gyvenamosios vietovės ir šalies gerovės.

2.1. Priemonė. Žmogiškųjų išteklių plėtra ir socialinės atskirties mažinimas.

Tikslas: Bendradarbiavimo pagrindų formavimas, skatinant ir telkiant bendruomenių, nevyriausybinių ir kitų organizacijų bei kaimo gyventojų iniciatyvas bendruomeninei veiklai ir partnerystei, siekiant gyvenamosios vietovės perspektyvų.

Veiklos sritis: Gyvenamosios vietovės perspektyvų formavimas ir projektinės veiklos organizavimas.

6. Strategijos finansavimo šaltiniai yra šie: EŽŪFKP, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, vietos projektų vykdytojų bei partnerių lėšos.

IV. GALIMI PAREIŠKĖJAI

7. Pareiškėjas – juridinis asmuo, pateikęs vietos projekto paraišką pagal strategijoje numatytą priemonę, atitinkantis Taisyklių 8–9 ir 13 punktuose nustatytus reikalavimus.

8. Pareiškėjas – juridinis asmuo gali teikti pelno ar ne pelno vietos projekto paraišką savarankiškai.

9. Pareiškėjas:

9.1. vienu metu gali įgyvendinti vieną investicinio pobūdžio vietos projektą ir vieną vietos projektą, kuriame nėra numatomos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Pareiškėjas, išskyrus 9.1 punkte nurodytuosius, gali pateikti paramos paraišką antrajam vietos projektui įgyvendinti, neužbaigęs pirmojo vietos projekto, tačiau vietos projekto vykdymo sutartis gali būti pasirašyta tik pateikus pirmojo vietos projekto galutinį mokėjimo prašymą.

9.2. vykdo su mokesčių mokėjimu susijusius įsipareigojimus ir, jei pareiškėjas ir (ar) partneris yra registruotas draudėjas, – su socialinio draudimo įnašų mokėjimu susijusius įsipareigojimus pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Šis reikalavimas netaikomas įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš valstybės ar savivaldybių biudžeto, ir atskirais atvejais, jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjui yra atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai, ir ūkininkams;

9.3. yra registruotas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

9.4. užtikrina tinkamą vietos projekto finansavimo šaltinį (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo numato prisidėti piniginiu įnašu) – skolintas lėšas, paramos lėšas, iš projekte numatytos veiklos gautinas lėšas (pelno vietos projekto atveju), – kuris turi būti pagrįstas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis. Skolintos lėšos grindžiamos su paramos paraiška pateikiant dokumentus, kuriais įrodoma paskolos suteikimo galimybė (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu). Iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo, jei projektas ar projekto dalis įgyvendinama skolintomis lėšomis, pareiškėjas turi pateikti paskolos sutartį arba raštu patvirtinti, kad projektą ar atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Agentūra ir VVG neatsako už kreditoriaus turimų lėšų patikimumą, realumą, prievolių vykdymą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka bei už kreditoriaus ir paskolos gavėjo įsipareigojimų nevykdymą;

9.5. tvarko buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

9.6. įsipareigoja be rašytinio strategijos vykdytojo ir Agentūros sutikimo mažiausiai 5 (penkerius) metus nuo vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo dienos nedaryti esminio projekte numatytos veiklos pakeitimo, kuris:

9.6.1. paveiktų jos pobūdį ir sąlygas arba suteiktų pernelyg didelį pranašumą privačiam ar viešajam juridiniam asmeniui;

9.6.2. įvyktų dėl paramos lėšomis įgyto turto nuosavybės pobūdžio pasikeitimo arba dėl gamybinės veiklos nutraukimo ar perkėlimo į kitą vietą.

10. Nevyriausybinių organizacijų, registruotų Kupiškio rajono savivaldybėje ir jų veiklos vykdymo vieta yra Kupiškio rajono vietos veiklos grupės (toliau – VVG) veiklos teritorija.

V. NETINKAMI PAREIŠKĖJAI

11. Pareiškėjas netinkamu paramai gauti, jeigu:

11.1. neatitinka šių Taisyklių 7-10 punktų nuostatų;

11.2. pareiškėjas vietos projekto paraiškoje, pridedamuose arba pagal paklausimą pateiktuose dokumentuose pateikė neteisingą informaciją;

11.3. *(2013 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. BRI-836 redakcija nuo 2013 m. rugpjūčio 2 d.)*

yra priimtas galutinis sprendimas dėl pareiškėjo (arba partnerio):

11.3.1. ketinusio gauti arba gavusio paramą iš SAPARD, Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo, EŽŪFKP, Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento, Europos

žuvininkystės fondo ir (arba) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, paramos gavimo ir naudojimo sąlygų pažeidimo. Tokiu atveju pareiškėjas ir (arba) projekto partneris neturi teisės gauti paramos vienerius metus;

11.3.2. paramos mokėjimo nutraukimo dėl padaryto pažeidimo. Tokiu atveju pareiškėjas ir (arba) projekto partneris) neturi teisės gauti paramos vienerius metus;

11.3.3. įvykdytos nusikalstamos veikos ar administracinės teisės pažeidimo, susijusio su parama. Tokiu atveju pareiškėjas ir (arba) projekto partneris) neturi teisės gauti paramos dvejus metus;

11.4. pareiškėjas (arba partneris), siekdamas palankaus sprendimo, bandė daryti įtaką strategijos vykdytojui, vietos projekto vertinimą atliekantiems asmenims, vietos projektų atrankos komitetui, sprendimą dėl lėšų vietos projektui įgyvendinti skyrimo priimančiam strategijos vykdytojo valdymo organui vietos projektų vertinimo, atrankos proceso metu arba Agentūrai sprendimo skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti tvirtinimo metu;

11.5. pareiškėjas (arba partneris) dėl subjektyvių priežasčių nevykdo ankstesniajame projekte užsibrėžtų tikslų ir priežiūros rodiklių (tokiu atveju pareiškėjas arba partneris netenka teisės kreiptis paramos pagal Programos investicines priemones ir pagal Programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ atrinktas strategijas) iki tol, kol nebus pašalinti veiklos trūkumai;

11.6. pareiškėjui ir (arba) partneriui) yra iškelta byla dėl bankroto arba jis yra likviduojamas.

12. (2013 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. BR1- 836 redakcija nuo 2013 m. rugpjūčio 2 d.)

11.3.1 punkto nuostatos netaikomos, kai pareiškėjo ir (arba) projekto partnerio) padarytas ir užregistruotas pažeidimas neturėjo ar neturi neigiamos įtakos viešiesiems finansams, projekto rezultatams ir tikslams pasiekti. Strategijos vykdytojas, nustatęs, kad paraišką pateikė pareiškėjas ir (arba) partneris, dėl kurio yra priimtas galutinis sprendimas, nurodytas 11.3.1 punkte, apie tai informuoja Agentūrą. Agentūra, Agentūros nustatyta tvarka įvertinusi pažeidimo poveikį viešiesiems finansams, projekto rezultatams ir tikslams pasiekti, nustato, ar pareiškėjui ir (arba) projekto partneriui taikyti apribojimą ar ne. Pažeidimo poveikio viešiesiems finansams, projekto rezultatams ir tikslams vertinimas atliekamas Agentūros sudarytoje komisijoje. Atlikusi vertinimą, apie priimtą sprendimą Agentūra raštu informuoja strategijos vykdytoją.

VI. VIETOS PROJEKTO TINKAMUMO REIKALAVIMAI

13. Vietos projektui, teikiamam strategijos vykdytojui, taikomi bent šie tinkamumo reikalavimai:

13.1. vietos projektas atitinka strategijos, priemonės ir veiklos srities (kai jos išskiriamos) tikslus;

13.2. vietos projektas nepažeidžia ES horizontaliųjų sričių: darnaus vystymo, lygių galimybių, regioninės plėtros, informacinės visuomenės;

13.3. pagrįsta, kad vietos projektas, be jam įgyvendinti skirtų lėšų, negalėtų būti įgyvendintas tokios pat apimties, per tokį pat laikotarpį ir tokios pat kokybės;

13.4. pagrįsta, kad, įgyvendinus vietos projektą, galutiniai naudos gavėjai bus kaimo gyventojai;

13.5. vietos projekto paraiškoje numatytos tinkamos finansuoti vietos projekto išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir ES fondų;

14. Vietos projektas nesusijęs su šiomis veiklos sritimis:

14.1. alkoholinių gėrimų gamyba;

14.2. tabako gaminių gamyba;

14.3. ginklų ir šaudmenų gamyba;

14.4. azartinių lošimų ir lažybų organizavimu;

14.5. didmenine ir mažmenine prekyba;

14.6. finansiniu tarpininkavimu, pagalbine finansinio tarpininkavimo veikla;

14.7. draudimo ir pensijų lėšų kaupimo veikla;
14.8. nekilnojamojo turto operacijomis;
14.9. teisinės veiklos organizavimu;
14.10. medžioklės, gaudymo spąstais, medžioklės patirties sklaida ir su tuo susijusiomis paslaugomis;

15. viešasis (ne pelno) vietos projektas – tai toks projektas, iš kurio vietos projekto vykdytojas nesiekia gauti pelno, arba gaunamas pelnas investuojamas į projekto veiklos plėtrą, tęstinumą, o tiesioginiai naudos gavėjai yra kaimo gyventojai (vietos projekto rezultatai prieinami kaimo gyventojams).

16. Vietos projekto įgyvendinimo laikotarpis ne ilgesnis kaip 14 (keturiolika) mėnesių nuo vietos projekto vykdymo sutarties įsigaliojimo. Vietos projekto įgyvendinimo terminas turi būti ne vėlesnis nei iki 2015 m. birželio 15 d.

17. Vietos projektas įgyvendinamas strategijos vykdytojo teritorijoje, kaimo vietovėje, Vietos projekto galutiniai naudos gavėjai – strategijos vykdytojo teritorijos gyventojai (projektams, kurių įgyvendinimo vieta yra savivaldybių centras, parama neskiriama).

18. Vietos projekto paraiškoje prašoma paramos suma turi atitikti Taisyklių 24-25, 67 punktuose nustatytos didžiausios ir mažiausios galimos paramos sumos, vienam vietos projektui įgyvendinti, reikalavimus.

VII. TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS IR JŲ NUSTATYMO TVARKA

19. Vietos projekto paraiškoje gali būti numatytos visos išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su vietos projekto įgyvendinimu, tačiau vietos projektui įgyvendinti gali būti finansuojamos tik tinkamos vietos projektui finansuoti išlaidos ir ne daugiau, nei leidžia lėšų vietos projektams įgyvendinti dydžio nustatymo tvarka, apibrėžta Taisyklių 25 ir 67 punktuose.

20. Tinkamomis vietos projektui finansuoti išlaidomis pripažįstamos išlaidos:

20.1. būtinos vietos projektui įgyvendinti, realiai suplanuotos įvertinus vidutines rinkos kainas ir atsižvelgiant į numatytus pasiekti vietos projekto rezultatus, pagrįstos vietos projekto paraiškoje ir numatytos vietos projekto vykdymo sutartyje;

20.2. prekių, paslaugų, darbų pirkimai atlikti vadovaujantis VPS administravimo taisyklių nuostatomis;

20.3. patirtos įgyvendinant vietos projektą, vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu, kaip nustatyta šių Taisyklių 18 punkte, bet ne vėliau nei iki 2015 m. birželio 15 d., išskyrus bendrąsias išlaidas ir atvejį, nurodytą šių Taisyklių punkte. Bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su vietos projekto parengimu ir įgyvendinimu, gali būti patirtos ne anksčiau kaip 2007 m. sausio 1 d. ir ne anksčiau kaip prieš dvejus metus iki paramos paraiškos pateikimo datos. Jeigu lėšos vietos projektui įgyvendinti neskiriamos arba vietos projekto vykdytojo pirkimai, susiję su bendrosiomis išlaidomis, atlikti nesilaikant VPS administravimo taisyklėse nustatytos tvarkos, bendrosios išlaidos nefinansuojamos. Visi su vietos projekto įgyvendinimu susiję išlaidų apmokėjimo įrodymo bei išlaidų pagrindimo įrodymo dokumentai turi būti išrašyti, mokėjimo prašymai Agentūrai pateikti laikotarpiu, kaip nustatyta Taisyklių 16 punkte.

21. Pareiškėjas rengdamas vietos projekto sąmatą, išlaidas, atitinkančias vietos projektų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijas, privalo aiškiai išvardyti pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikti bendra suma.

22. Netinkamos finansuoti vietos projektų išlaidos yra:

22.1. vietos projekto išlaidos, neatitinkančios šių Taisyklių 19-20 punktų nuostatų, taip pat vietos projekto vykdymo sutarties nuostatų;

22.2. ilgalaikis turtas;

22.3. gyvūnai, vienmečiai augalai.

22.4. statybos, rekonstravimo ar, remonto darbai, kai statyba, rekonstravimas ar, remontas atliekamas ūkio būdu;

22.5. turto draudimo išlaidos;

22.6. turtas, į kurį nuosavybės teisė arba šios teisės atskirosios sudėtinės dalys: valdymas, naudojimas ar disponavimas, yra laikinai uždraustos ar apribotos.

23. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus šių Taisyklių 32 punkte) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą (Žin., 2002, Nr. 35-1271) turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM vietos projekto vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti paramos lėšomis.

VIII. LĖŠŲ VIETOS PROJEKTAMS ĮGYVENDINTI DYDŽIO NUSTATYMO TVARKA

24. Kvietimui teikti vietos projektų paraiškas skiriama **20 042,00** Lt (dvidešimt tūkstančių keturiasdešimt du litai) lėšų.

25. Didžiausia paramos lėšų vietos projektui suma yra iki **10 021,00** Lt (dešimt tūkstančių dvidešimt vienas litas).

26. Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:

26.1. lėšos ne pelno projektui įgyvendinti gali sudaryti iki 80 (aštuoniasdešimt) proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų.

25. Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį vietos projekto vykdytojas ir (arba) partneris) privalo finansuoti:

25.1. piniginiu įnašu, kai vietos projektas yra siekiantis pelno;

25.2. piniginiu įnašu ir (arba) įnašu natūra (nemokamu savanorišku darbu ir (arba) nekilnojamuoju turtu), kai vietos projektas yra nesiekiantis pelno.

26. Mažiausia vietos projekto vertė (neįskaitant PVM): **pagal visas strategijoje numatytas priemonės negali būti mažesnė nei 5 000 Lt (penki tūkstančiai litų);**

27. Jei vietos projekto vykdytojas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais vietos projektui, kuriam prašoma paramos, ir vietos projekto vykdytojui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, didžiausia bendra paramos lėšų, teikiamų pagal šias Taisykles ir valstybės pagalbos lėšų suma, , paramos lyginamoji dalis, vietos projektui bei jo tinkamomis finansuoti pripažintos išlaidos, negali viršyti šiose Taisyklėse nustatytų dydžių. Tokiu atveju tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos šių Taisyklių reikalavimus atitinkančios išlaidos, patirtos po prašymo kompensuoti dalį palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio pateikimo dienos.

IX. ĮNAŠAS NATŪRA IR JO PRIPAŽINIMAS TINKAMU INDĖLIU VIETOS PROJEKTUI ĮGYVENDINTI

28. Pareiškėjas ir (arba) partneris), kai vietos projektas įgyvendinamas kartu su partneriu, įgyvendindamas arba prisidedamas prie viešojo pobūdžio (ne pelno) projekto įgyvendinimo, gali prisidėti įnašu natūra.

29. Galimos įnašo natūra rūšys:

29.1. pareiškėjo įnašu natūra gali būti savanoriškas darbas ir (arba) piniginis įnašas;

30. Įnašas natūra laikomas tinkamu nuosavu indėliu, kai tai yra:

30.1. nemokamas savanoriškas darbas, kurio vertė nustatyta atsižvelgiant į išdirbtą laiką ir valandinę atlygio vertę ir kuris atliktas vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu laikantis šių Taisyklių 29-34 punktuose nustatytų procedūrų. Nemokamas savanoriškas darbas reiškia, kad fizinis asmuo tam tikrą valandų skaičių skiria darbui, susijusiam su vietos projekto įgyvendinimu, ir tam sugaištas laikas yra prilyginamas tam tikrai piniginei vertei. Nemokamo savanoriško darbo valandinio atlygio vidutinė vertė per mėnesį negali viršyti vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčių dydžio (paskutinio ketvirčio iki paraiškos pateikimo datos vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis pagal duomenis, pateikiamus Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės interneto svetainėje www.stat.gov.lt). Įnašo natūra savanoriško darbo vertė nustatoma vietos projekto paraiškos vertinimo metu;

31. Įnašas natūra gali sudaryti iki 20 (dvidešimt) proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų. Jeigu nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelės duomenimis (nemokamo savanoriško darbo atveju) įnašas natūra sudaro daugiau kaip 20 (dvidešimt) proc. tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, įnašu natūra (kaip tinkamu nuosavu indėliu) pripažįstama (įskaityta) iki 20 (dvidešimt) proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų.

32. Likus ne mažiau kaip 5 (penkioms) darbo dienoms iki nemokamų savanoriškų darbų atlikimo pradžios (išskyrus darbus, susijusius su intelektine veikla), vietos projekto vykdytojas privalo raštu informuoti strategijos vykdytoją apie tai, kokie darbai ir kada bus atliekami (nurodyti konkrečią dieną, valandą, kurioje vietoje, kas juos atliks). Tuo atveju, jeigu nemokamas savanoriškas darbas yra susijęs su intelektine veikla, vietos projekto vykdytojas pateikia informaciją strategijos vykdytojui apie darbų, susijusių su intelektine veikla, pobūdį, įvardija, kas šiuos darbus atliks ir koks bus šių darbų produktas. Strategijos vykdytojas atlieka nemokamų savanoriškų darbų atlikimo vietoje patikrą (netaikoma darbams, susijusiems su intelektine veikla ir darbams, kurių strategijos vykdytojas negali patikrinti 100 (vienu šimtu) proc., bet gali gauti garantijų, kad darbai buvo tikrai atlikti).

33. Vietos projekto vykdytojas informaciją apie atliktą nemokamą savanorišką darbą turi fiksuoti nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelėje (pavyzdinė nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelės forma pateikiama šių Taisyklių [3 priede](#)).

34. Vietos projekto vykdytojas nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelę turi išsiųsti arba įteikti strategijos vykdytojui. Strategijos vykdytojas, gavęs nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelę, turi nemokamą savanorišką darbą įvertinti ir priimti vieną iš šių Taisyklių 35 punkte nurodytų sprendimų dėl nemokamo savanoriško darbo pripažinimo tinkamu vietos projekto vykdytojo nuosavu indėliu ir raštu informuoti apie savo sprendimą vietos projekto vykdytoją ir Agentūrą.

35. Įvertinęs vietos projekto vykdytojo pateiktą nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelę, strategijos vykdytojas gali priimti vieną iš šių sprendimų:

35.1. pripažinti nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelėje nurodytą vertę litais tinkamu vietos projekto vykdytojo nuosavu indėliu;

35.2. paprašyti vietos projekto vykdytojo pateikti papildomą informaciją per nustatytą terminą ir (arba) atlikti vietos projekto patikrą vietoje;

35.3. atmesti, išdėstydamas atmetimo motyvus. Strategijos vykdytojas gali nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelėje nurodytos vertės litais nepripažinti tinkamu vietos projekto vykdytojo nuosavu indėliu tik tuo atveju, jeigu vietos projekto vykdytojas nesilaiko nustatytų reikalavimų nemokamam savanoriškam darbui. Strategijos vykdytojas per 10 (dešimt) darbo dienų nuo tokio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja vietos projekto vykdytoją, nuroydamas tokio sprendimo motyvus.

36. Agentūra vietos projekto vykdytojui negali išmokėti galutinės lėšų vietos projektui įgyvendinti sumos tol, kol strategijos vykdytojas nepriima sprendimo dėl vietos projekto vykdytojo įnašo natūra pripažinimo tinkamu nuosavu indėliu. Strategijos vykdytojas, patikrinęs nemokamų savanoriškų darbų atlikimo faktą ir įsitikinęs, kad savanoriškas darbas atliktas taip, kaip numatyta vietos projekte, parengia dvi pažymas dėl vietos projekto vykdytojo įnašo natūra pripažinimo tinkamu nuosavu indėliu. Pažymos originalą saugo strategijos vykdytojas, o kopiją saugo vietos projekto vykdytojas (vietos projekto vykdytojas pažymą, kad savanoriškas darbas atliktas taip, kaip numatyta vietos projekte, pateikia kartu su mokėjimo prašymu ([4 priedas](#))). Tinkamas finansuoti vietos projekto išlaidas Agentūra vietos projekto vykdytojui apmoka taip, kad, baigus įgyvendinti vietos projektą, vietos projekto vykdytojo įnašui natūra prilyginamos išlaidos nebūtų kompensuotos iš lėšų projektui įgyvendinti.

X. VIETOS PROJEKTO NAUDOS IR KOKYBĖS KRITERIJAI

37. Vietos projektų naudos ir kokybės kriterijai ir jų didžiausi vertinimo balai yra šie:

37.1. *Vietos projekto rezultatų poreikis ir naudos pagrįstumas - 40 balų:*

- 37.1.1. Ar vietos projekto rezultatai atitinka tikslinės grupės poreikius – 15 balų;
- 37.1.2. Ar vietos projektas teikia adekvačią naudą, palyginti su sąnaudomis, kurių reikia planuojamiems vietos projekto rezultatams pasiekti – 15 balų;
- 37.1.3. Ar pagrįstas vietos projekto rezultatų papildomas socialinis-ekonominis poveikis – 10 balų.
- 37.2. *Gebėjimai įgyvendinti vietos projektą – 30 balų:*
- 33.2.1. Ar vietos projekto veiklos sritys aiškiai apibrėžtos ir pagrįstos – 12 balų;
- 33.2.2. Ar vietos projekto veiklos sritys racionaliai išdėstytos laike - 9 balai;
- 33.2.3. Ar pagrįsta, kad pareiškėjas turi gebėjimų ir pajėgumų įgyvendinti vietos projektą – 9 balai.
- 37.3. *Vietos bendruomenių įtraukimas – 30 balų:*
- 37.3.1. Ar vietos projektas įgyvendinamas kartu su partneriu - 9 balai;
- 37.3.2. Projektas, stiprinantis kaimo socialinius ryšius – 9 balai;
- 37.3.3. Ar vykdoma veikla, kurios tikslas padidinti vietos išteklių vertę – 12 balų.
38. Atliekant vietos projekto naudos ir kokybės vertinimą, turi būti pildoma vietos projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelė (Vietos projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelės forma pateikiama Vidaus tvarkos aprašo [8 priede](#)).

XI. VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PILDYMAS, PRIDEDAMI DOKUMENTAI, TEIKIMAS IR REGISTRAVIMAS

39. Vietos projekto paraiškos forma pateikiamos šių Taisyklių [1 priede](#).
40. Vietos projektų paraiškų formos skelbiamos Agentūros tinklapyje www.nma.lt, Strategijos Vykdytojo tinklapyje www.kvvg.lt. Vietos projekto paraiškos formą, įrašytą į CD, taip pat galima gauti adresu: Gedimino g. 27, 40115 Kupiškis.
41. Vietos projektų paraiškų pildymas, priėmimas ir registravimas atliekamas VPS administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.
42. Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška pareiškėjui privalomi pateikti dokumentai nurodyti vietos projekto paraiškos XII skyriuje „Pateikiami dokumentai“ (šių taisyklių 1 priedas) (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo parašu arba notaro Lietuvos Respublikos [notariato įstatymo](#) (Žin., 1992, Nr. 28-810) nustatyta tvarka).
43. Strategijos vykdytojas pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

XII. VIETOS PROJEKTŲ PARAIŠKŲ VERTINIMO ORGANIZAVIMAS

44. Vietos projekto paraiškos vertinimo proceso etapai:
- 44.1. administracinės atitikties vertinimas (vertinimo metu patikrinama, ar vietos projekto paraiška yra tinkamai užpildyta ir ar pateikti visi vietos projekto paraiškoje nurodyti dokumentai);
- 44.2. naudos ir kokybės vertinimas. Vietos projektų naudos ir kokybės vertinimo etape įvertinama, kurie iš tinkamų finansuoti vietos projektų yra naudingiausi, kuriuose atsispindi efektyviausias lėšų panaudojimas ir kurių vietos projektų įgyvendinimas yra geriausiai suplanuotas;
- 44.3. tinkamumo skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti vertinimas (vertinimo metu nustatoma, ar vietos projekto paraiška yra tinkama finansuoti pagal vietos plėtros strategiją, nustatoma vietos projekto atitiktis tinkamumo reikalavimams).
45. Vietos projektų paraiškų vertinimas vykdomas vadovaujantis VPS administravimo taisyklėmis ir šių Taisyklių nuostatomis.
46. Informacija apie administracinės atitikties, tinkamumo skirti lėšas vietos projektams įgyvendinti vertinimo reikalavimus atitikusias vietos projektų paraiškas ir vietos projektų paraiškas, kurios naudos ir kokybės vertinimo etape buvo įvertintos teigiamai, skelbiama Strategijos Vykdytojo tinklapyje www.kvvg.lt.

XIII. SPRENDIMAS DĖL LĖŠŲ VIETOS PROJEKTAMS ĮGYVENDINTI SKYRIMO

47. Sprendimą dėl paramos lėšų vietos projektui įgyvendinti ir PVM sumos, kuri pagal VPS administravimo taisyklių 89 punktą mokama iš šiam tikslui skirtų Ministerijos bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų, skyrimo priima strategijos vykdytojo valdymo organas, turintis sprendimų priėmimo teisę. Šis sprendimas įsigalioja, kai Agentūra jį patvirtina. Sprendimas dėl lėšų vietos projektams įgyvendinti skyrimo priimamas vadovaujantis VPS administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

48. Strategijos vykdytojas apie įsigaliojusį – Agentūros patvirtintą – sprendimą skirti paramos lėšas vietos projektui įgyvendinti ir PVM sumą, kuri mokama iš šiam tikslui skirtų Ministerijos bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų, informuoja pareiškėją el. paštu, paštu ar kitu būdu.

49. Informacija apie priimtus ir įsigaliojusius – Agentūros patvirtintus – sprendimus skirti paramos lėšas vietos projektams įgyvendinti ir lėšas PVM, kuris mokamas iš šiam tikslui skirtų Ministerijos bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų, skelbiama Agentūros interneto tinklalapyje www.nma.lt, taip pat Strategijos Vykdytojo tinklalapyje www.kvvg.lt.

XIV. VIETOS PROJEKTŲ VYKDYMO SUTARČIŲ SUDARYMAS

50. Įsigaliojus sprendimui skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti – Agentūrai, jos nustatyta tvarka, patvirtinus strategijos vykdytojo sprendimus skirti lėšas vietos projektams įgyvendinti, rengiama vietos projekto vykdymo sutartis ([2 priedas](#)). Vietos projektų vykdymo sutarčių sudarymas atliekamas VPS taisyklėse nustatyta tvarka.

51. Informacija apie pasirašytas vietos projektų vykdymo sutartis skelbiama Strategijos Vykdytojo tinklalapyje www.kvvg.lt.

XV. PIRKIMO PROCEDŪROS

52. Vietos projektų vykdytojai prekių, paslaugų ar darbų pirkimą privalo organizuoti vadovaudamiesi VPS administravimo taisyklių nuostatomis.

XVI. VIETOS PROJEKTO VYKDYTOJO MOKĖJIMO PRAŠYMŲ PATEIKIMAS, VERTINIMAS IR TVIRTINIMAS

53. Vietos projekto vykdytojas rengia ir strategijos vykdytojui teikia mokėjimo prašymus ([4 priedas](#)) pagal vietos projekto vykdymo sutartyje arba vietos projekto paraiškoje nustatytą tvarkaraštį. Teikiant mokėjimo prašymus turi būti laikomasi bendrųjų principų, nustatytų VPS administravimo taisyklėse.

54. Vietos projektų vykdytojų mokėjimo prašymų tinkamumo vertinimas ir tvirtinimas atliekamas vadovaujantis VPS administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

XVII. LĖŠŲ VIETOS PROJEKTAMS ĮGYVENDINTI IŠMOKĖJIMO TVARKA

55. Lėšų vietos projektams įgyvendinti išmokėjimas vykdomas VPS administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

XVIII. VIETOS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITŲ RENGIMAS IR TEIKIMAS

56. Vietos projekto vykdytojas teikia strategijos vykdytojui šias vietos projekto įgyvendinimo ataskaitas ([5 priedas](#)):

56.1. kartu su galutiniu mokėjimo prašymu – galutinę vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą.

56.2. po vietos projekto pabaigos, kol sueis 5 (penkeri) arba 7 (septyneri) metai nuo vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo, per 4 (keturis) mėnesius kiekvieniems kalendoriniams metams pasibaigus – užbaigto vietos projekto metinę ataskaitą (taikoma vietos projektams, kurių įgyvendinimą reglamentuoja Programa ir strategija ir pelno siekiantiems vietos projektams, kurių įgyvendinimą reglamentuoja strategija).

57. Strategijos vykdytojas, gavęs, galutinę vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą arba užbaigto projekto metinę ataskaitą įvertina ją VPS administravimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais.

XIX. VIETOS PROJEKTŲ PATIKROS

58. Strategijos vykdytojas ir Agentūra patikras vietoje atlieka VPS administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

59. Atliekant VPS administravimo taisyklėse numatytas patikras, pildomi atitinkami klausimynai ([6, 7 ir 8 priedai.](#))

XX. VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ PAŽEIDIMŲ ADMINISTRAVIMAS IR TAIKOMOS SANKCIJOS

60. Vietos projekto vykdytojui nesilaikant paramos suteikimo reikalavimų ir (arba) pažeidžiant paramos gavimo ir naudojimo sąlygas ir (arba) nesilaikant vietos projekto paraiškoje numatytų reikalavimų, pažeidimų administravimas vykdomas ir taikomos sankcijos VPS administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

XXI. PAREIŠKĖJŲ IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ SKUNDŲ IR PRAŠYMŲ NAGRINĖJIMAS

61. Pareiškėjų ir vietos projektų vykdytojų skundų ir prašymų nagrinėjimas vykdomas VPS administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

XXII. VIETOS PROJEKTŲ IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYMO SUTARČIŲ PAKEITIMAI, NUTRAUKIMO ATVEJAI

62. Vietos projektų ir vietos projektų vykdymo sutarčių pakeitimai vykdomi VPS administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Vietos projektų vykdymo sutarčių nutraukimo atvejai aprašyti VPS administravimo taisyklėse.

XXIII. VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS

63. Visi su vietos projektų įgyvendinimu susiję dokumentai vietos projekto vykdytojo turi būti saugomi mažiausiai 10 (dešimt) metų nuo vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo datos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu ir Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis ir VPS administravimo taisyklių nuostatomis.

XXIV. VIETOS PROJEKTŲ VIEŠINIMAS

64. Lėšas vietos projektui įgyvendinti gavęs vietos projekto vykdytojas privalo imtis informavimo ir viešinio priemonių, vadovaudamasis VPS administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

XXV. INFORMACIJOS TEIKIMAS PAREIŠKĖJAMS

65. Strategijos vykdytojas užtikrina pareiškėjo teisę žinoti visus priimtus sprendimus, susijusius su jo vietos projekto paraiška, ir tokių sprendimų motyvus, pagrįstus objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės normomis. Pareiškėjams privalo būti užtikrinta nevaržoma galimybė raštu ir žodžiu pateikti strategijos vykdytojui klausimus dėl dalyvavimo įgyvendinant strategiją tvarkos ir sąlygų; dėl lėšų strategiją atitinkantiems vietos projektams įgyvendinti skyrimo sąlygų; dėl vietos projekto paraiškos, mokėjimo prašymo pildymo ir pan. Strategijos vykdytojas turi konsultuoti pareiškėjus šiais klausimais žodžiu telefonu, raštu ir el. paštu nuo kvietimo teikti vietos projektų paraiškas paskelbimo dienos iki paskutinės vietos projektų paraiškų pagal kiekvieną kvietimą teikti vietos projektų paraiškas pateikimo dienos. Strategijos vykdytojas turi konsultuoti vietos projektų vykdytojus vietos projektų įgyvendinimo klausimais visą vietos projektų įgyvendinimo laikotarpį.

66. Pareiškėjai gali teirautis informacijos ir paaiškinimų šių strategijos vykdytojo paskirtų konsultuojančių asmenų: projektų vadovė Neringa Čemerienė, projektų administratorė Rima Aukštikalnienė, vadybininkė Dina Murnikova, buhalterė Alma Valiušienė:

66.1. telefonais: 8 459- 53392;

66.2. elektroniniu paštu neringa.antasava@gmail.com; avaliusiene@gmail.com; murnikovadina5@gmail.com; kupiskis.lag@gmail.com;

66.3. žodžiu adresu: Gedimino g. 27, 40115 Kupiškis.

XXVI. VIETOS PROJEKTŲ, KURIŲ PRAŠOMA SUMA NEVIRŠIJA 25 000 LT, ĮGYVENDINIMO IR ADMINISTRAVIMO NUOSTATOS

Paramos dydis ir galimi prisidėjimo būdai

67. Didžiausia paramos suma vienam projektui įgyvendinti – ne daugiau kaip **10 021,00** Lt (dešimt tūkstančių dvidešimt vienas litas). Mažiausia toki pobūdžio vietos projekto vertė negali būti mažesnė nei **5 000,00** Lt (penki tūkstančiai litų). Į šią sumą neįskaičiuojamas PVM. Maksimali tokio projekto vertė negali viršyti **12 526,25** Lt (dvylikos tūkstančių penkių šimtų dvidešimt šešių litų ir 25 ct) .

68. Didžiausia galima paramos lyginamoji dalis – iki 80 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų.

69. Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį vietos projekto vykdytojas privalo finansuoti piniginiu įnašu ir (arba) įnašu natūra (nemokamu savanorišku darbu).

Galimi pareiškėjai ir tinkamumo reikalavimai paramai gauti

70. Vietos projektų paraiškas gauti paramą iki **10 021,00** Lt gali teikti tik nevyriausybinės organizacijos. Nevyriausybinės organizacijos vietos projektų paraiškas turi teikti savarankiškai (be partnerių). Šio pobūdžio vietos projekto paraiškos forma pateikiama Taisyklių [1 priede](#).

71. Tinkamumo reikalavimai pareiškėjui nustatyti šių Taisyklių 7-10 ir 13 punktuose. Netinkami pareiškėjai nustatyti šių Taisyklių 11 ir 12 punktuose.

72. Tinkamumo reikalavimai vietos projektui:

72.1. vietos projektas turi būti viešojo pobūdžio (ne pelno);

72.2. įgyvendinat vietos projektą, numatytos investicijos negali būti susijusios su nekilnojamojo turto rekonstravimu, remontu, tvarkyba;

72.3. pagrįsta, kad įgyvendinus vietos projektą, galutiniai naudos gavėjai bus kaimo gyventojai;

72.4. vietos projektas turi atitikti šių Taisyklių 13.1; 13.2; 13.3; 13.4; 13.5 ir 20-21 ir 25 punktuose nustatytus reikalavimus;

72.5. vietos projekto įgyvendinimo terminas negali būti ilgesnis kaip 14 mėn. (keturiolika mėnesių) nuo vietos projekto įgyvendinimo sutarties pasirašymo dienos.

Galimos veiklos ir tinkamos finansuoti išlaidos

73. Įgyvendinant vietos projektą galimos šios veiklos:

74. Tinkamos finansuoti išlaidos turi atitikti šių Taisyklių 20-21 punktų nuostatas.

75. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos šios išlaidų kategorijos:

75.1. įrangos, įrenginių, technikos, mechanizmų įsigijimo, jeigu numatomas įsigyti daiktas būtinas projekto įgyvendinimo metu (vieno įsigyjamo daikto vertė negali viršyti 500 (penkių šimtų) Lt neįskaitant PVM);

75.2. paslaugų, tiesiogiai susijusių su vietos projekte numatyta vykdyti veikla;

75.3. prekių, tiesiogiai susijusių su vietos projekto įgyvendinimo veikla (vieno įsigyjamo daikto vertė negali viršyti 500 (penkių šimtų) Lt neįskaitant PVM);

75.4. informavimo ir viešinimo priemonių, susijusių su įgyvendinamu vietos projektu, pirkimo vadovaujantis Informavimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklėmis;

75.5. bendrosios išlaidos – atlyginimas konsultantams ir ekspertams, konsultuojantiems organizaciniais projekto rengimo ir įgyvendinimo klausimais, kai tokios paslaugos nėra tęstinė ar periodinė veikla, susijusi su pareiškėjo įprastine veikla ir išlaidomis, intelektinė veikla. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali sudaryti ne daugiau kaip 10 (dešimt) proc. tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų.

76. Išlaidos, susijusios su vietos projekto įgyvendinimu, gali būti patirtos nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos, išskyrus bendrąsias išlaidas, bet ne vėliau kaip iki 2015 m. birželio 15 d.

77. Išlaidos, nurodytos šių taisyklių 75.1 ir 75.3 punktuose, gali būti pripažįstamos tinkamomis finansuoti tik tuo atveju, jeigu vietos projekto vykdytojas įrodo, kad be jų negalės tinkamai mažiausiomis sąnaudomis įgyvendinti veiklą, vietos projekto įgyvendinimo metu (ne po vietos projekto užbaigimo).
